

John Bjarne Jordal

**Kartlegging og overvåking med vekt på svartkurle
i Oppdal kommune i 2011.**

**Rapport J. B. Jordal
nr. 2-2012**

J. B. Jordal Rapport nr. 2-2012

Utførende konsulent: Biolog John Bjarne Jordal Auragata 3 6600 Sunndalsøra	Kontaktperson: John Bjarne Jordal	ISBN-nummer: 978-82-92647-29-5 (pdf)
Finansiert av: Oppdal kommune	Kontaktperson hos oppdragsgiver: Eli Grete Nisja	Dato: Mars 2011
Referanse: Jordal, J. B. 2012. Kartlegging og overvåking med vekt på svartkurle i Oppdal kommune i 2011. <i>Rapport J. B. Jordal nr. 2-2012</i> . 21 s.		
Referat: På oppdrag fra Oppdal kommune er det i 2011 utført overvåking av lokaliteter med svartkurle, samt én med marisko. Det er også utført reinventering av en del gamle svartkurlelokaliteter. I forbindelse med dette er det undersøkt og beskrevet to nye naturtypelokaliteter, begge naturbeitemark. Det er under feltarbeidet funnet 113 punktforekomster av 6 plantearter som står på den nasjonale rødlista. Blant disse var 93 punktforekomster med tilsammen 195 blomstrende svartkurler fordelt på 8 lokaliteter.		
Emneord: Naturtyper Kartlegging Biologisk mangfold Rødlistearter Oppdal Sør-Trøndelag Karplanter		

Forsidebilder:

Øverst: Inngjerding av svartkurle på Vammervoll har vært meget vellykket, og antall blomstrende planter var i 2011 rekordhøyt (over 100).

Nederst: Svartkurle ble gjenfunnet i Reinsbekkdalen, Norges mest høytliggende lokalitet, ca. 1260-1270 m o.h.

Alle foto i rapporten: John Bjarne Jordal ©

FORORD

Biolog John Bjarne Jordal har i 2011 utført et oppdrag for Oppdal kommune som gikk ut på overvåking av lokaliteter med svartkurle, samt reinventering av gamle svartkurlelokaliteter. Det er utført naturtypekartlegging av lokaliteter etter DN-håndbok nr. 13. Kontaktperson i kommunen har vært Eli Grete Nisja.

Produktene av prosjektet er en rapport og dessuten en database som kan kobles mot kart. Dette vil bli offentlig tilgjengelig i Naturbase på Internett. Materialet er systematisert etter en fast metodikk.

Forfatteren ønsker å takke alle som har bidratt med opplysninger, både lokalt og ellers, og håper resultatene kommer til nytte.

Sunndalsøra 05.03.2012

John Bjarne Jordal

INNHOOLD

<u>Forord.....</u>	<u>4</u>
<u>Innhold.....</u>	<u>5</u>
<u>Sammendrag.....</u>	<u>6</u>
<u>Bakgrunn, formål.....</u>	<u>6</u>
<u>Metodikk.....</u>	<u>6</u>
<u>Lokaliteter.....</u>	<u>6</u>
<u>Rødlistearter.....</u>	<u>6</u>
<u>Kart og database.....</u>	<u>6</u>
<u>Innledning.....</u>	<u>7</u>
<u>Bakgrunn og formål.....</u>	<u>7</u>
<u>Metoder og materiale.....</u>	<u>8</u>
<u>Resultater.....</u>	<u>9</u>
<u>Reinventering/overvåking/nyinventering av svartkurlelokaliteter.....</u>	<u>9</u>
<u>Overvåking av marisko.....</u>	<u>11</u>
<u>Funn av rødlistearter.....</u>	<u>12</u>
<u>Lokaliteter (faktaark).....</u>	<u>17</u>
<u>20346 Bågåstranda: Ratlykkja sør (naturbeitemark).....</u>	<u>18</u>
<u>20347 Høgvamran.....</u>	<u>20</u>
<u>Kilder.....</u>	<u>22</u>

SAMMENDRAG

Bakgrunn, formål

Bakgrunnen for denne kartleggingen av arter og naturtyper er i første rekke utkastet til handlingsplan for svartkurle (Direktoratet for naturforvaltning 2009). Hovedformålet med prosjektet i 2011 var for det første å overvåke lokaliteter med svartkurle (og marisko) hvor tiltak er satt i gang, og for det andre å finne nye, intakte svartkurlelokaliteter, bl.a. ved å reinventere steder som har vært kjent fra tidligere.

Metodikk

Svartkurle er ettersøkt, opptalt og posisjonsbestemt med GPS på alle lokaliteter der den ble funnet. Det samme er gjort med andre rødlistearter. Naturtypekartlegging er utført etter DN-håndbok nr. 13, 2. utgave (Direktoratet for naturforvaltning 2007) der dette ikke er gjort tidligere. Det foreligger også en nasjonal rødliste (Kålås et al. 2010) som påvirker verdisettinga.

Lokaliteter

I tabell 1 er nye lokaliteter som er undersøkt i prosjektet listet opp sammen med en lokalitet som har fått ny avgrensing. De nye lokalitetene er gitt nummer (ID_lokal) fra 20346-20347.

Tabell 1. Lokaliteter av prioriterte naturtyper beskrevet i denne rapporten. A=svært viktig, B=viktig, C=lokalt viktig.

Nummer	Lokalitetsnavn	Kode	Naturtype	Verdi
20346	Ratlykkja sør	D04	Naturbeitemark	A
20347	Høgvamran	D04	Naturbeitemark	A
BN00027029	Ålbusgjelan (endra polygon, tillegg)	D04	Naturbeitemark	A

Rødlistearter

En *rødliste* er en liste over arter som i ulik grad er truet av menneskelig virksomhet. Rødlistearter er listet opp i en nasjonal rapport (Kålås m. fl. 2010). Funn av rødlistearter i Oppdal i 2011 er oppsummert i tabell 3. Det er under feltarbeidet gjort 113 funn av 6 arter, og alle disse er planter som står på den nasjonale rødlista. Blant disse var 93 punktforekomster med 195 blomstrende svartkurler.

Kart og database

Lokaliteter er avgrenset på elektroniske manuskart laget i www.gislink.no. Kart med tilhørende data skal være tilgjengelig for alle gjennom DN's Naturbase på Internett (www.naturbase.no). Hele rapporten er tilgjengelig på bl.a. <http://www.jbjordal.no/publikasjoner.htm>. Artsfunn vil bli tilgjengeliggjort i Artskart.

INNLEDNING

Bakgrunn og formål

Bakgrunnen for denne kartleggingen av arter og naturtyper er i første rekke handlingsplanen for svartkurle (Direktoratet for naturforvaltning 2009, jf. Moen & Øien 2009).

Hovedformålet med prosjektet i 2011 var for det første å overvåke lokaliteter med svartkurle (og marisko) hvor tiltak er satt i gang, og for det andre å finne nye, intakte svartkurlelokaliteter, bl.a. ved å reinventere steder som har vært kjent fra tidligere. De lokaliteter man på denne måten oppsøker på nytt kartlegges etter DN-håndbok nr. 13 (DN 2007) hvis de ikke er kartlagt fra før.

Øvrig bakgrunn for naturtypekartlegging i Oppdal er presentert i Jordal & Gaarder (2007a) og gjentas ikke her.

Når det gjelder naturgrunnlag og generell omtale av forskjellige naturtyper og deres forekomst i Oppdal, vises også til beskrivelser i den samme rapporten.

METODER OG MATERIALE

Fokus i denne rapporten er i hovedsak svartkurle og er knyttet til handlingsplanen for denne arten (DN 2009). Denne er overvåket på kjente steder og målrettet ettersøkt andre steder. Tidligere data om svartkurle er hentet fra bl.a. Jordal & Gaarder (2007b), Jordal (2008).

DN-håndbok nr. 13 (DN 2007) er benyttet til naturtypekartlegging. Den nasjonale rødlista (Kålås et al. 2010) viser hvilke arter som er truet, og påvirker verdisettinga av lokaliteter. Forekomst av arter i høy rødlistekategori (EN-sterkt truet) gir grunnlag for å sette lokalitetens verdi til A (svært viktig), mens arter i kategori VU (sårbar) gir grunnlag for minst B (viktig). Data om rødlistede arter er innsamlet, bl.a. er posisjon tatt med håndholdt GPS.

Naturtype-lokaliteter er avgrenset som elektroniske manuskart i www.gislink.no, som regel basert på ortofoto-underlag. I terrenget er det målt en rekke kartkoordinater ved hjelp av håndholdt GPS som støtte for avgrensinga. Man må ofte akseptere at lokalitetsavgrensingene er omtrentlige og orienterende, for det er ofte ganske tidkrevende å gå rundt en hel lokalitet og ta mange grenseposisjoner. Flyfoto og økonomisk kart er i mange tilfelle brukt til å kontrollere og forbedre avgrensingene. Avgrensingsnøyaktighet er oppgitt. Hvor grensene trekkes er også i mange tilfeller påvirket av hva man oppfatter og definerer som verdifull naturtype, for dette er ikke alltid like entydig definert. I tilfelle planer om nye tiltak eller inngrep bør man vurdere å foreta befarung for å få en mer detaljert avgrensing og prioritering.

RESULTATER

Reinventering/overvåking/nyinventering av svartkurlelokaliteter

Overvåking/reinventering av kjente svartkurlelokaliteter omtales nedenfor. Det ble forøvrig lett etter svartkurle på steder hvor det foreligger eldre opplysninger om svartkurle).

Lokaliteter som ble oppsøkt var: Orkelkroken, Skardalen, Reinsbekkdalen ved Gjevilvatnet, Åmotsdalen gård, Tronget i Vinstradalen, Trenga i Vinstradalen, Hågvamran og Ratlykkja (Bågåstranda). Nye naturtypelokaliteter kartlegges og beskrives på vanlig måte (se eget avsnitt).

Tabell 2. Lokaliteter hvor svartkurle er ettersøkt i 2011, med kommentar til resultater. Overvåkingslokaliteter er inkludert. IID er lokalitets-ID i Naturbase. NY=lokaliteten finnes ikke i Naturbase pr. 01.04.2011.

Lokalitet	Dato	Svartkurle	Kommentar
Drivstua, mellom E6 og Drivstua stasjon (60/5)	30.06.	0	Lokaliteten ligger i Naturbase. Den er oppsøkt tidligere flere ganger og ett eks. av svartkurle ble funnet 2006 og 2008 (Jordal 2008, Nisja 2010). Lokaliteten er slått 2009 og 2010. Bør sjekkes årlig siden bestanden er på randen av utryddelse. Slått bør fortsette.
Vammervoll (sørvest, sørøst og Klevhaugen)	30.06.	102	Lokaliteten ligger i Naturbase. Den er beskrevet av Jordal & Gaarder (2007a). Ifm. skjøtselsplan (Jordal 2008) er svartkurleforekomstene nøyaktig stedfestet og kalt dellokalitet 1, 2 og 3 (jf. Nisja 2010). Som naturtypelokalitet og beiteområde kan den trolig være én lokalitet som før. Vammervoll sørvest: 49 planter, Vammervoll sørøst 33 planter, Klevhaugen 20 planter, totalt 102. Tidligere maskimalantall var 45 i 2010 og 44 i 2005. Dagens skjøtsel med inngjerding/minkbur er eksemplarisk og trolig årsaken til sterk økning i blomstrende individer.
Vammervoll: Skårgangen (sør for Kvernbecken)	30.06.	1	Lokaliteten er beskrevet av Jordal (2011). Det sies at lokaliteten har vært kjent for botanikere fra før, men siden alt er kalt "Vammervoll" i herbariebelegg, har kunnskapen om dellokaliteter vært mangelfull i senere år. Området ble funnet 2010 etter tips fra Astrid Dalslåen, 1 eks. ble funnet både da og på samme sted i 2011. Det er laget skjøtselsplan for lokaliteten i 2011, denne bør følges opp.
Vammervoll: Stortrøa (nord for Kvernbecken)	30.06.	26	Lokaliteten er beskrevet av Jordal (2011). Det sies at lokaliteten har vært kjent for botanikere fra før, men siden alt er kalt "Vammervoll" i herbariebelegg, har kunnskapen om dellokaliteter vært mangelfull i senere år. Området ble oppdaget 2010 og 14 ind. ble funnet, i 2011 ble det funnet 26. Det er laget skjøtselsplan for lokaliteten i 2011, denne bør følges opp.
Høgvamran (NY)	30.06.	20	Ny lokalitet som beskrives i denne rapporten. Astrid Dalslåen rapporterte om 20 svartkurler like før jonsok, men alle disse var borte 30.06. pga sauebeite. Se egen lokalitetsbeskrivelse. Det er laget skjøtselsplan for lokaliteten i 2011, denne bør følges opp.
Engan, Knutsbakkann Utistu 56/1	30.06.	4	Lokaliteten ligger i Naturbase. Den er beskrevet av Jordal & Gaarder (2007a) og på nytt av Jordal (2008). Maksimalt antall var 28 blomstrende svartkurler i 2006. Lokaliteten er slått (kan fortsette hvert/annethvert år), det er i tillegg trolig behov for inngjerding av et litt større område, og gjerdet bør kanskje være mer solid.
Ålbusgjelan 191/1	30.06.	18	Lokaliteten ligger i Naturbase. Den er beskrevet av Jordal & Gaarder (2007a), Jordal (2008) (skjøtselsplan) og Jordal (2010). I 2011 ble det laget en ny avgrensning basert på ett funn av 1 svartkurle noe lenger vest enn før observert. Maksimalt antall jeg har fått opplysninger om, var 92 blomstrende svartkurler i 1996, men det skal ha vært funnet 233 i 2004 ifølge Frode Aalbu, Statens Naturoppsyn, pers. medd. 05.03.2012, tabell 3). Det var i 2011 behov for rydding og skogfjerning, og man bør velge en av flere foreslåtte metoder for beskyttelse av plantene under blomstringa.
Bågåstranda:	30.06.	0	Lokaliteten Ratlykkja er beskrevet av Jordal (2011), videre beskrives

Lokalitet	Dato	Svartkurle	Kommentar
Ratlykkja			"Ratlykkja sør" som ny i denne rapporten. Ratlykkja ble undersøkt av Vidar Rise og Harald Taagvold 09.07.2001 (Jordal 2008) uten at svartkurle ble funnet. Tidligere funn er udatert og trolig gammelt. Oppsøkt av JBJ i 24.06.2010, og igjen ett noe større område 30.06.2011. Ingen funn av svartkurle, men forekomst kan ikke utelukkes i området.
Åmotsdalen gard	06.07.	0	Lokaliteten er ble i 2011 oppsøkt for 2. gang uten at svartkurle ble funnet. Pga sauebeite er det lite trolig at arten finnes lenger.
Vinstradalen: Trenga	06.07.	0	Tidligere rapport om svartkurle funnet av Sigmund Rise (pers. medd.) for lenge siden. Området er undersøkt, men er såpass sterkt sauebeitet av det er sannsynlig at svartkurle er forsvunnet.
Vinstradalen: Tronget	13.07.	0	Tidligere annenhånds opplysninger om funn av svartkurle av Sigmund Rise er feilaktige og gjelder Trenga nederst i Vinstradalen (Sigmund Rise pers. medd.). Undersøkelse viste rik fjellvegetasjon, men ingen svartkurle ble funnet, selv om potensialet synes å være til stede. Området er ganske sterkt sauebeitet.
Skardalen: vest for Storgruppiken	13.07.	0	Tidligere funn av svartkurle i 1974 i 1100-1150 m høyde av Børge Dahle (pers. medd.), nevnt i Jordal (2008). Reinventering i 2010 og 2011 viste rik fjellvegetasjon, men ingen svartkurle ble funnet, selv om potensialet antas å være til stede. Arne Jakobsen (pers.medd.) besøkte også området 14.07.2011 uten å finne svartkurle. Området er beitet av sau.
Orkelkroken: øst for Bjørndalssætra	15.07.	23	Tidligere kjent lokalitet, beskrevet i Jordal & Gaarder (2007a) og Jordal (2008), og beskrevet for Naturbase av Jordal (2011). Lokaliteten ble oppdaget i 1941 av G. Brodal, og svartkurle er sett av andre i 1946, 1983, 2001 og 2008. Tidligere maksimalt antall var 22 blomstrende svartkurler i 2001, så ble 111 funnet i 2010, men så igjen bare 23 i 2011. Bestanden tåler kanskje sauebeiting på det nivået som er/har vært, men bør overvåkes. Ligger nær viktige svartkurleområder i Kvikne (Hoell et al. 2011).
Reinsbekkdalen	16.07.	1	Tidligere kjent lokalitet, nevnt av Jordal & Gaarder (2007a) og Jordal (2008), men er ikke lagt inn i Naturbase (verneområde). Svartkurle ble oppdaget her i 1948 av N.A. Sørensen da 33 blomstrende ble funnet (Sørensen 1949). Inntil 20 svartkurler er funnet også de siste årene (Steinar Skrede, Einar Kongshaug og Arne Pedersen pers. medd.). Reinventering 2011 viste rik fjellvegetasjon, og ett individ av svartkurle ble funnet og forevist av Arne Pesersen. Området beites av sau. Bestanden er marginal og man bør vurdere beskyttelse med små minkbur siden sauebeiting trolig påvirker bestanden (gras/urterike rasmarksbakker). Dette vil kreve minst to turer pr. sesong.
SUM		195	Maksimalantall svartkurle alle lok. i Oppdal etter 1995: ca. 400-500

Tabell 3. Antall blomstrende (fertile) individer av svartkurle på lokaliteten Ålbusgjelan 2000-2011, opptalt av Frode Aalbu og Kåre Bandlien uavhengig av hverandre. Kilde: Frode Aalbu, Statens Naturoppsyn (pers. medd. 05.03.2012), som også har samlet data fra sin avdøde onkel Kåre Bandlien.

Observatør\År	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Kåre Bandlien	11	13	46	23	35	51	81	233	33	77		79
Frode Aalbu	11	14		18		48	75					80

Overvåking av marisko

30.06.2011 ble det foretatt tellinger av marisko i lokaliteten Tørvesbakkan, øvre og nedre del. Det er foretatt skog- og buskrydding tidligere (2008), og mengden høgstaude er redusert i 2009. Detaljert om tiltak i 2008-2009 finnes i Nisja (2010). I nedre del ble det i 2011 opptalt 118 blomstrende individer og en rekke sterile (ikke talt). I øvre del ble det opptalt 8 blomstrende individer og 14 sterile. Dessuten ble det funnet en ny liten flekk med 5 blomstrende planter og 18 sterile ved NQ 2648 4149. Det var trolig her Ingjerd Loe (pers. medd. 16.08.2010) fortalte at hun sammen med andre hadde funnet marisko et tredje sted (8 individer i 2010). Totalt ble det i 2011 opptalt 131 blomstrende mariskoplanter, noe som igjen er det høyeste antallet man kjenner til herfra. (I 2010 ble det i nedre del opptalt 106 blomstrende individer og 57 sterile, i øvre del 5 blomstrende individer og 6 sterile, totalt 111 blomstrende og 63 sterile planter). Til sammenligning ble det 02.07.2008 talt 15 blomstrende (før rydding høsten 2008), og 18.06.2009 43 blomstrende.

En viss tilgang på lys er trolig vesentlig for klonenes vitalitet over tid. Det er derfor nærliggende å tro at rydding med mer lys som konsekvens har bidratt positivt til bestandene. Uansett årsak er det tilfredsstillende å konstatere en vital bestand med økende antall blomstrende planter. En påvirkning som kan være aktuell framover er tråkk av folk. Nedtråkkete sterile planter ble sett i 2010. Infotavle på voksestedet kan være aktuelt.

Lokaliteten på Gisingran ble oppsøkt på nytt 30.06.2011 med negativt resultat. Etter mange forsøk på å gjenfinne marisko her de siste årene (av forskjellige personer) må man trolig anta at arten er gått ut her.

Funn av rødlistearter

Med rødlistearter menes arter som er oppført i den nasjonale rødlista som ble utgitt i november 2010 (Kålås et al. 2010). Grunnen til at arter er oppført her, er at de regnes for truede eller spesielt sjeldne, slik at det er en viss sjanse for at de før eller senere kan komme i fare for å dø ut.

Følgende kategorier er benyttet i rødlista:

RE	regionalt utdødd
CR	kritisk truet
EN	sterkt truet
VU	sårbar
NT	nær truet
DD	datamangel

I tabell 4 presenteres funn av rødlistearter fra feltarbeidet i Oppdal i 2010. Det er under feltarbeidet funnet 113 punktforekomster av seks plantearter som står på den nye nasjonale rødlista (Kålås et al. 2010).

For omtale av enkelte rødlistearter vises til Artsdatabankens artsportal (Artsdatabanken 2012).

Tabell 4. Oversikt over funn av rødlistearter i Oppdal i 2011 (alle er karplanter). Kat er kategori i rødlista 2010 (Kålås et al. 2010). Rødlistekategorier (kat): CR=kritisk truet, EN=sterkt truet, VU=sårbar, NT=nær truet, DD=kunnskapsmangel. Nøyaktighet (Nøy) er oppgitt i meter. JBJ=John Bjarne Jordal.

Latin	Norsk	Kat	Lokalitet	Habitat	Bestand	Dato	UTM Ø	UTM N	Hoh	Finner	Nøy
<i>Comastoma tenellum</i>	småsøte	NT	Orkelkroken	rik fjellveg., traktorvegkant	2	15.07.2011	0550177	6927051		Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Comastoma tenellum</i>	småsøte	NT	Orkelkroken	rik fjellveg., traktorvegkant	5	15.07.2011	0549979	6926979	1053	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Comastoma tenellum</i>	småsøte	NT	Gjevilvasskamman	rik fjellveg.		15.07.2011	0515367	6956567	1158	Jakobsen, Arne; JBJ m.fl.	5
<i>Cypripedium calceolus</i>	marisko	NT	Torve	kalkfuruskog	68	30.06.2011	0526510	6941424	470	Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Cypripedium calceolus</i>	marisko	NT	Torve	kalkfuruskog	32	30.06.2011	0526517	6941420	470	Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Cypripedium calceolus</i>	marisko	NT	Torve	kalkfuruskog	8	30.06.2011	0526520	6941423	470	Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Cypripedium calceolus</i>	marisko	NT	Torve	kalkfuruskog	2	30.06.2011	0526516	6941418	470	Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Cypripedium calceolus</i>	marisko	NT	Torve	kalkfuruskog	3	30.06.2011	0526517	6941410	470	Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Cypripedium calceolus</i>	marisko	NT	Torve	kalkfuruskog	4	30.06.2011	0526515	6941408	470	Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Cypripedium calceolus</i>	marisko	NT	Torve	kalkfuruskog		30.06.2011	0526526	6941390	470	Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Cypripedium calceolus</i>	marisko	NT	Torve	kalkfuruskog	3 (9 sterile)	30.06.2011	0526519	6941449	477	Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Cypripedium calceolus</i>	marisko	NT	Torve	kalkfuruskog	5 (5 sterile)	30.06.2011	0526524	6941449	477	Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Cypripedium calceolus</i>	marisko	NT	Torve	kalkfuruskog	2 (18 sterile)	30.06.2011	0526487	6941491		Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Cypripedium calceolus</i>	marisko	NT	Torve	kalkfuruskog	3	30.06.2011	0526481	6941493		Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Draba lactea</i>	lapprublom	NT	Gjevilvasskamman	rik fjellveg.		15.07.2011	0515367	6956567	1158	Jakobsen, Arne; JBJ m.fl.	5
<i>Kobresia simpliciuscula</i>	myrtust	NT	Orkelkroken	rik fjellveg.		15.07.2011	0551847	6926664	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	30
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Ålbusgjelan	naturbeitemark	1	30.06.2011	0525616	6942779	620	Ålbu, Halvor; Ålbu, John; Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Ålbusgjelan	naturbeitemark	1	30.06.2011	0525614	6942780	620	Ålbu, Halvor; Ålbu, John; Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Ålbusgjelan	naturbeitemark	1	30.06.2011	0525614	6942781	620	Ålbu, Halvor; Ålbu, John; Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Ålbusgjelan	naturbeitemark	1	30.06.2011	0525610	6942785	620	Ålbu, Halvor; Ålbu, John; Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Ålbusgjelan	naturbeitemark	1	30.06.2011	0525614	6942786	620	Ålbu, Halvor; Ålbu, John; Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Ålbusgjelan	naturbeitemark	1	30.06.2011	0525610	6942790	620	Ålbu, Halvor; Ålbu, John; Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Ålbusgjelan	naturbeitemark	1	30.06.2011	0525636	6942794	620	Ålbu, Halvor; Ålbu, John; Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Ålbusgjelan	naturbeitemark	1	30.06.2011	0525642	6942779	620	Ålbu, Halvor; Ålbu, John; Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Ålbusgjelan	naturbeitemark	1	30.06.2011	0525649	6942765	620	Ålbu, Halvor; Ålbu, John; Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Ålbusgjelan	naturbeitemark	1	30.06.2011	0525618	6942785	620	Ålbu, Halvor; Ålbu, John; Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Ålbusgjelan	naturbeitemark	1	30.06.2011	0525668	6942771	620	Ålbu, Halvor; Ålbu, John; Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Ålbusgjelan	naturbeitemark	1	30.06.2011	0525668	6942773	620	Ålbu, Halvor; Ålbu, John; Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Ålbusgjelan	naturbeitemark	1	30.06.2011	0525673	6942791	620	Ålbu, Halvor; Ålbu, John; Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Ålbusgjelan	naturbeitemark	2	30.06.2011	0525684	6942819	620	Ålbu, Halvor; Ålbu, John; Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Ålbusgjelan	naturbeitemark	2	30.06.2011	0525631	6942786	620	Ålbu, Halvor; Ålbu, John; Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Ålbusgjelan	naturbeitemark	1	30.06.2011	0525538	6942834	620	Ålbu, Halvor; Ålbu, John; Nisja, Eli Grete; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Knutsbakkan	naturbeitemark	1	30.06.2011	0530459	6930040	659	JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Knutsbakkan	naturbeitemark	2	30.06.2011	0530480	6930009	659	JBJ	5

Latin	Norsk	Kat	Lokalitet	Habitat	Bestand	Dato	UTM Ø	UTM N	Hoh	Finner	Nøy
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Knutsbakkan	naturbeitemark	1	30.06.2011	0530446	6929991	659	JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Knutsbakkan	naturbeitemark	1	30.06.2011	0530442	6929985	659	JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Knutsbakkan	naturbeitemark	1	30.06.2011	0530460	6929981	653	JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll N	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529373	6928613		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll N	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529367	6928607		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll N	naturbeitemark	14	30.06.2011	0529370	6928604		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll N	naturbeitemark	8	30.06.2011	0529371	6928605		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll N	naturbeitemark	3	30.06.2011	0529377	6928606		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll N	naturbeitemark	4	30.06.2011	0529371	6928601		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll N	naturbeitemark	2	30.06.2011	0529370	6928597		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll S	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529308	6928545		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll S	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529303	6928553		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll S	naturbeitemark	2	30.06.2011	0529303	6928557		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll S	naturbeitemark	3	30.06.2011	0529301	6928557		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll S	naturbeitemark	2	30.06.2011	0529301	6928560		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll S	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529299	6928559		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll S	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529299	6928571		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll S	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529295	6928568		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll S	naturbeitemark	4	30.06.2011	0529292	6928573		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll S	naturbeitemark	5	30.06.2011	0529288	6928568		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll S	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529288	6928565		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll S	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529284	6928562		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll S	naturbeitemark	6	30.06.2011	0529288	6928547		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll S	naturbeitemark	10	30.06.2011	0529288	6928544		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll S	naturbeitemark	12	30.06.2011	0529295	6928549		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Klevhaugen	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529221	6928858		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Klevhaugen	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529215	6928853		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Klevhaugen	naturbeitemark	7	30.06.2011	0529236	6928861		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Klevhaugen	naturbeitemark	2	30.06.2011	0529237	6928864		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Klevhaugen	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529225	6928869		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Klevhaugen	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529215	6928875		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Klevhaugen	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529191	6928876		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Klevhaugen	naturbeitemark	2	30.06.2011	0529197	6928880		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Klevhaugen	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529195	6928888		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Klevhaugen	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529207	6928895		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Klevhaugen	naturbeitemark	2	30.06.2011	0529219	6928887		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Klevhaugen	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529223	6928887		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Kvernbecken: Skårgangen	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529293	6929038		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Kvernbecken: Stortrøa	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529359	6929102		JB	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Kvernbecken:	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529360	6929110		JB	5

Latin	Norsk	Kat	Lokalitet	Habitat	Bestand	Dato	UTM Ø	UTM N	Hoh	Finner	Nøy
			Stortrøa								
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Kvernbecken: Stortrøa	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529357	6929110		JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Kvernbecken: Stortrøa	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529381	6929098		JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Kvernbecken: Stortrøa	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529384	6929104		JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Kvernbecken: Stortrøa	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529383	6929102		JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Kvernbecken: Stortrøa	naturbeitemark	2	30.06.2011	0529359	6929120		JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Kvernbecken: Stortrøa	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529357	6929122		JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Kvernbecken: Stortrøa	naturbeitemark	2	30.06.2011	0529355	6929122		JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Kvernbecken: Stortrøa	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529353	6929122		JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Kvernbecken: Stortrøa	naturbeitemark	4	30.06.2011	0529351	6929117		JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Kvernbecken: Stortrøa	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529344	6929109		JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Kvernbecken: Stortrøa	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529342	6929130		JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Kvernbecken: Stortrøa	naturbeitemark	6	30.06.2011	0529329	6929127		JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Vammervoll, Kvernbecken: Stortrøa	naturbeitemark	1	30.06.2011	0529374	6929149		JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Høgvamran	naturbeitemark	20	16.06.2011	0529657	6929671		Dalslåen, Astrid	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	1	15.07.2011	0551867	6926618	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	1	15.07.2011	0551875	6926635	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	1	15.07.2011	0551859	6926641	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	1	15.07.2011	0551866	6926641	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	1	15.07.2011	0551863	6926650	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	3	15.07.2011	0551858	6926654	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	2	15.07.2011	0551852	6926652	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	1	15.07.2011	0551855	6926662	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	1	15.07.2011	0551853	6926664	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	1	15.07.2011	0551847	6926664	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	1	15.07.2011	0551859	6926619	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	1	15.07.2011	0551831	6926598	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	1	15.07.2011	0551833	6926595	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	1	15.07.2011	0551786	6926603	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	1	15.07.2011	0551798	6926607	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	1	15.07.2011	0551842	6926610	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5

Latin	Norsk	Kat	Lokalitet	Habitat	Bestand	Dato	UTM Ø	UTM N	Hoh	Finner	Nøy
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	1	15.07.2011	0551788	6926603	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	1	15.07.2011	0551792	6926604	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	1	15.07.2011	0551792	6926602	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Orkelkroken	rik fjellveg.	1	15.07.2011	0551798	6926604	1020	Dalslåen, Astrid; JBJ	5
<i>Nigritella nigra</i>	svartkurle	EN	Reinsbekkdalen	rik fjellveg.	1	15.07.2011	0514127	6956535	1261	Jakobsen, Arne; JBJ m.fl.	5
<i>Thalictrum simplex</i>	smalfrøstjerne	NT	Ratlykkja 2	naturbeitemark		30.06.2011	0531121	6936529		JBj	5
<i>Thalictrum simplex</i>	smalfrøstjerne	NT	Drivstua	slåttemark		30.06.2011	0532443	6921482		JBj	30
<i>Thalictrum simplex</i>	smalfrøstjerne	NT	Stølgjerdet 1	naturbeitemark		06.07.2011	0527814	6927206		JBj	5
<i>Thalictrum simplex</i>	smalfrøstjerne	NT	Stølgjerdet 1	naturbeitemark	flere m ²	06.07.2011	0527733	6927199		JBj	30

Lokaliteter (faktaark)

I det følgende er undersøkte lokaliteter beskrevet etter en fast mal. Lokalitetene er listet opp med nummer, navn, posisjon, naturtype og naturtype-utforming, naturverdi, mulige trusler, kilder (eventuell litteratur pluss dato/personnavn for feltsjekk), og områdebeskrivelse. Områdebeskrivelsen er inndelt i innledning, beliggenhet og naturgrunnlag, naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper, kulturpåvirkning, artsmangfold, bruk, tilstand og påvirkning, fremmede arter, skjøtsel og hensyn, del av helhetlig landskap og verdibegrunnelse (jf. notat fra DN av 25.03.2010). Rapportene for 2005-2010 hadde lokaliteter nummerert fra 20001 til 20345. Denne rapporten har lokaliteter nummerert fra 20346 til 20347 (ID_lokal).

Symboler for vegetasjonstyper (basert på Fremstad 1997), vegetasjonssoner og vegetasjonsseksjoner (basert på Moen 1998) forklares fortløpende i teksten. Rødlistearter (Kålås et al. 2010) er fokusert spesielt.

Kategorier på rødlista av 2010:

CR=kritisk truet

EN=sterkt truet

VU=sårbar

DD=datamangel

NT=nær truet

Figur 1. Avgrensing av 20346 Ratlykkja sør.

20346 Bågåstranda: Ratlykkja sør (naturbeitemark)

Posisjon:	NQ 310-311 365-366
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype(r):	D04 naturbeitemark
Utforming(er):	D0407 frisk/tørr, middels baserik eng
Verdi:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	Fysiske inngrep, opphør av beiting, gjengroing
Undersøkt:	30.06.2011, Eli Grete Nisja, John Bjarne Jordal
Avgrensingspresisjon:	<10 meter

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 05.03.2012, basert på eget feltarbeid 30.06.2011 sammen med Eli Grete Nisja, etter oppdrag fra Oppdal kommune. Lokaliteten er undersøkt som ledd i handlingsplanen for svartkurle og pga. opplysninger om tidligere forekomst av svartkurle (kilde: Oppdal kommune, noe usikker posisjon). Oppgitt posisjon var NQ 310 367 og er tidligere befart 09.07.2001 av Vidar Rise og Harald Taagvold og 24.06.2010 av J.B. Jordal (nabolokalitet i nord) uten at svartkurle ble funnet.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Bågåstranda et stykke oppe i lia ved Ørstad og Tandan, sør for en tidligere undersøkt lokalitet (Ratlykkja) og ca. 670 m o.h. Den grenser til mer dyrka og gjødsla mark på flere kanter. Berggrunnen består av overgangen mellom kalkspatholdig fyllitt, granatglimmerskifer, garbenskifer og gneis fra Rørosdekkekomplekset (38) og vulkansk breksje, siltstein og gråvakke (18) (www.ngu.no). Løsmassene består av morene (sand, grus og stein). Lokaliteten ligger i mellomboreal vegetasjonssone (MB) og dessuten i overgangsseksjon mellom oseaniske og kontinentale vegetasjonssesjoner (OC). Avgrensinga er basert på GPS-målinger og ortofoto og er trolig bedre enn 10 meter, men det er likevel litt skjønnsmessig mot mer gjødsla beite i sørøst og i forhold til andre lokaliteter på naboeiendommene, som ikke ble undersøkt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er hovedsakelig naturbeitemark, men det forekommer også litt hagemark med spredte trær. Vegetasjonen er dominert av G07 frisk/tørr middels baserik eng (truet vegetasjonstype). Viktige grasslag var dunhavre, engkvein, finnskjegg, fjellgulaks, fjellrapp, fjelltimotei og sauesvingel. Av tre- og buskslag ble det notert bjørk, einer, furu, hegg og osp.

Artsmangfold: Det finnes udaterte funn av svartkurle fra området, men arten er ikke gjenfunnet. Av planter kan nevnes bl.a. aurikkelsveve, blåklokke, brudespore, dunhavre, dunkjempe, dvergmispel, engfiol, gjeldkarve, harerug, hvitmaure, karve, liljekonvall, marinøkkel, markjordbær, prestekrage, rødknapp, setermjelt, sibirbjørnekjeks, skogkløver, smalfrøstjerne (NT) og småengkall.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten var beita i 2011. Den er trolig lite gjødsla, med unntak av et parti langs et traktorspor som framstår som grønnere i felt og på ortofoto.

Fremmede arter: Ingen observerte arter.

Skjøtsel og hensyn: Det ble ikke funnet svartkurle. Beiting bør derfor opprettholdes på et nivå som er tilstrekkelig for å bevare den gras- og urterike vegetasjonen og hindre gjengroing. Hvis svartkurle skulle bli oppdaget, bør skjøtselen legges om slik at man sikrer plantene mot å bli spist fra skyting til frøsetting. Fysiske inngrep er uheldig og bør unngås.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en rest av et tidligere større og mer sammenhengende system av tørrenger i Oppdal, men kommunen har fortsatt en god del igjen.

Verdibegrunnelse: Lokaliteten får verdi A (viktig) fordi det er en velutviklet, artsrik naturbeitemark med mange indikatorer på langvarig drift med lite gjødsling, og den trua

vegetasjonstypen frisk/tørr middels baserik eng. Potensialet for å finne rødlistede beitemarkssopp regnes som betydelig.

Figur 2. Lokaliteten 20346 Ratlykkja sør.

Figur 3. Avgrensing av 20347 Høgvamran.

20347 Høgvamran

Posisjon:	NQ 296 296
Hovednaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype(r):	D04 naturbeitemark
Utforming(er):	D0407 frisk/tørr, middels baserik eng
Verdi:	A (svært viktig)
Mulige trusler:	Opphør av beiting, gjengroing, gjødsling
Undersøkt:	30.06.2011, John Bjarne Jordal

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 08.07.2011, basert på eget feltarbeid 30.06.2011 etter oppdrag fra Oppdal kommune. Lokaliteten er undersøkt som ledd i den foreløpige handlingsplanen for svartkurle.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger vest for husa på Høgvamran, i et åpent, østvendt beite. Berggrunnen består av kalkspatholdig fyllitt, granatglimmerskifer, garbenskifer og gneis fra Rørosdekkekomplekset (38) (www.ngu.no). Løsmassene består av morene (sand, grus og stein). Lokaliteten ligger i mellomboreal vegetasjonssone (MB) og dessuten i overgangsseksjon mellom oseaniske og kontinentale vegetasjonsseksjoner (OC). Avgrensinga av undersøkt lokalitet er basert på ortofoto og er trolig bedre enn 10 meter.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er hovedsakelig naturbeitemark. Vegetasjonen er dominert av G07 frisk/tørr middels baserik eng (truet vegetasjonstype) med en del dunhavre, harerug og dunkjempe. Av tre- og buskslag ble det notert bjørk, einer, osp og selje.

Artsmangfold: Det ble før jonsok i 2011 funnet rundt 20 blomstrende svartkurle (EN) (kilde: Astrid Vammervoll) midt i lokaliteten, men den 30. juni var alle oppspist av sau. Av planter ellers kan nevnes bl.a. aurikkelsveve, blåklokke, dunhavre, dunkjempe, engfiol, engfrytle, fjellmarikåpe, flekkmure, fuglestarr, grønnkurle, harerug, hvitmaure, kattedot, markjordbær, rødknapp, sauesvingel, sumpmaure og tiriltunge.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten beites av sau (om sommeren går kopplam og sauer med helseproblemer her). Den er trolig lite gjødslet.

Fremmede arter: Ingen observerte arter.

Skjøtsel og hensyn: Beiting i juni-juli er uheldig for svartkurle og bør unngås. Hvis sauer skal gå i området om sommeren bør enten svartkurle-forekomstene gjerdes fra, eller tildekkes med f.eks. nettingbur på hver enkelt plante. Ulempen med det siste er at plantene kan bli spist før de blir oppdaget og tildekket. Gjødsling, sprøyting, tilleggsfôring og fysiske inngrep bør unngås i området der svartkurle finnes.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en rest av et tidligere større og mer sammenhengende system av tørrenger i Oppdal, men kommunen har fortsatt en del igjen.

Verdibegrunnelse: Lokaliteten får verdi A (svært viktig) fordi det er en velutviklet, artsrik naturbeitemark med mange indikatorer på langvarig drift med lite gjødsling, svartkurle som står i rødlistekategori sterkt truet, og den sterkt truede vegetasjonstypen frisk/tørr middels baserik eng. Potensialet for å finne rødlistede beitemarkssopp regnes som betydelig.

Figur 4. Lokalteten 20347 Høgvamran.

KILDER

- Artsdatabanken 2012. Artsportalen. Tilgjengelig på <http://www.artsportalen.artsdatabanken.no/>
- Direktoratet for naturforvaltning 2007. DN-håndbok nr. 13, 2. utgave. Tilgjengelig på <http://www.naturforvaltning.no/archive/attachments/02/123/Hndbo001.pdf>
- Direktoratet for naturforvaltning 2009. Handlingsplan for svartkurle. Høringsutkast november 2009. 30 s.
- Direktoratet for naturforvaltning 2011. Naturbase. <http://dnweb12.dirnat.no/nbinnsyn/>
- GisLink 2011. Kartportal. Tilgjengelig på <http://www.gislink.no/gislink/>
- Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.
- Fremstad, E. & Moen, A. (red.) 2001. Truete vegetasjonstyper i Norge. NTNU rapport botanisk serie 2001-4, 231 s.
- Hoell, G.S., Gustavsen, S.V. & Skrede, S. 2011. Store primærforekomster av svartkurle *Nigritella nigra* i Kvikne, Tynset kommune. *Blyttia* 69:20-28.
- Jordal, J. B. 2007. Kartlegging av naturtyper i Oppdal kommune 2006. J. B. Jordal Rapport nr. 2-2007. 64 s.
- Jordal, J.B. 2008. Skjøtselsplan for svartkurle og marisko i Oppdal kommune. Oppdal kommune.
- Jordal, J.B. 2009. Kartlegging av naturtyper i Oppdal kommune 2008, med hovedvekt på Gjevilvassdalen. Rapport J.B. Jordal nr. 2-2009.
- Jordal, J.B. 2010. Kartlegging av naturtyper i Oppdal kommune i 2009, med hovedvekt på Kinnpiken-Grytdalen og Vinstradalen. Rapport J. B. Jordal nr. 2-2010. 97 s.
- Jordal, J.B. 2011. Kartlegging og overvåking med vekt på svartkurle i Oppdal kommune i 2010. Rapport J.B. Jordal nr. 1-2011. 42 s.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G. 2007a. Kartlegging av naturtyper i Oppdal kommune. Miljøfaglig Utredning Rapport 2005:66, 116 s.
- Jordal, J. B. & Gaarder, G. 2007b. Rødlistearter i Oppdal etter rødlista av 2006. J. B. Jordal Rapport nr. 3-2007. 155 s.
- Kongshaug, E. 1998. Svartkurle i Oppdals "alpeenger". Medlemsblad for Norsk Botanisk Forening, Trøndelagsavdelingen, nr. 1: 9.
- Kålås, J. A., Viken, Å., Henriksen, S. & Skjelseth, S. (red.) 2010. Norsk rødliste for arter 2010. Artsdatabanken, Norway.
- Lid, J. & Lid, D. T. 2005. Norsk flora. 7. utgave ved Reidar Elven. Det Norske Samlaget, Oslo. 1230 s.
- Moen, A. 1998. Vegetasjon. Nasjonalatlas for Norge. Statens kartverk, Hønefoss. 199 s.
- Moen, A. & Øien, D.I. 2009. Svartkurle *Nigritella nigra* i Norge. Faglig innspill til nasjonal handlingsplan. NTNU Vitenskapsmuseet, rapport botanisk serie 2009-5.
- Nisja, E.G. 2010. Oppfølging av skjøtselsplan for svartkurle og marisko i Oppdal. Statusrapport for 2009. Oppdal kommune. 16 s.
- Sørensen, N. A. 1949. Gjevilvasskammene - nunatakker i Trollheimens midte? *Naturen* 73-3:65-81.